

Czesław Jaworski, Andrzej W. Konopka

Kronika adwokatury : konferencje, spotkania, wizyty

Palestra 40/3-4(459-460), 290-293

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tak naprawdę o niczym. Przestało nas obchodzić cokolwiek poza dbałością o własne, jednostkowe interesy; to najczęściej wyznacza dzisiaj horyzont naszego myślenia o adwokaturze.

A przecież znajdujemy się na ostrym wirażu historii, która pulsuje na naszych oczach. Powinniśmy, to oczywiste, przystosować się do tych zmieniających się warunków, w których przyszło nam żyć i pracować, lecz – na Boga – nie za cenę utraty własnej tożsamości. Odpowiedzmy sobie na pytanie: czy my, adwokaci, mamy przyjmować reguły gry stosowane przez różne kancelarie i biura obsługi prawnej, czy też przechodzący do naszej korporacji koledzy będą niejako sytuacyjnie zmuszeni do respektowania naszych reguł zawodowych. Wobec nie-stosowania jakichkolwiek mechanizmów weryfikujących, reguły te część przechodzących zna wyłącznie ze słyszenia.

Nie chciałbym doczekać dni, kiedy to dewiza „liczy się tylko skuteczność” unieważni zasadę: „działaj skutecznie, bacząc jednak na granice określone prawem i regułami etyki i godności zawodu”.

Być może jestem człowiekiem nadmiernie sentymentalnym; przywiązany, być może nad miarę, do dobrych tradycji i starych szyldów; być może...

Pamiętajmy wszakże: przyzwoitość traci się równie łatwo jak cnotę, a na solidną markę pracować trzeba latami.

*Wystąpienie na Krajowym Zjeździe
Adwokatury w Poznaniu w listopadzie 1995 r.*

■ Konferencje, spotkania, wizyty

► W dniach 9–10 marca 1996 r. odbyło się w DPTA w Grzegorzewicach sympozjum na temat „Kasacja w kodeksie postępowania karnego” zorganizowane przez Komisję Doskonalenia Zawodowego NRA i Ośrodek Badawczy Adwokatury.

W sympozjum wzięło udział 56 osób z 10 izb adwokackich.

W pierwszym dniu zajęcia prowadzili sędziowie Sądu Najwyższego, Prezes Izby Karnej prof. dr hab. Andrzej Murzynowski oraz prof. dr hab. Zbigniew Doda. W drugim dniu adw. dr K. Łojewski przedstawił propozycję wzorów kasacji związanych z różnymi podstawami kasacji.

W zajęciach aktywny udział brali uczestnicy sympozjum, którzy

stawiali różnego rodzaju pytania oraz dzielili się wątpliwościami powstałymi na tle przepisów w toku codziennej praktyki.

Ożywioną dyskusję wywołał tzw. przymus adwokacki przy sporządzaniu i podpisywaniu kasacji. Wprowadzenie przymusu adwokackiego, zdaniem wykładawców, Sędziów Sądu Najwyższego należy oceniać w potrójnym wymiarze:

- a) zaufania do umiejętności zawodowych adwokatów,
- b) we wzmożonej odpowiedzialności adwokatów za sporządzanie kasacji,
- c) nadziei, że adwokaci będą stanowili pierwsze istotne ogniwo przy eliminowaniu i ograniczaniu bezpodstawnych żądań klientów do wnoszenia kasacji.

Ta ostatnia sprawa wymaga głębokich przemyśleń, także w zakresie zasad wykonywania zawodu w szczególności w sytuacji, kiedy do napisania kasacji zostanie wyznaczony adwokat z urzędu, a według jego oceny nie ma podstaw do sporządzania kasacji. Wysunięta została propozycja, aby adwokat wówczas zaznaczał, że kasację wnosi na żądanie skazanego. W świetle obowiązujących przepisów samodzielną kasację może wnieść obrońca skazanego, a skazany jako strona ma prawo do wniesienia własnej kasacji, którą na jego zlecenie opracuje i podpisze adwokat (nie będący obrońcą), na podstawie zlecenia do wykonania jednorazowej czynności. Jeżeli zostanie wniesionych kilka kasacji na rzecz tej samej sprawy będą one traktowane jako jedna kasacja. Pobierana będzie także tylko jedna opłata sądowa.

Bardzo istotną kwestią jest, czy wyznaczenie obrońcy z urzędu w postępowaniu jurysdykcyjnym nakłada na niego obowiązek sporządzenia kasacji. Został zaprezentowany pogląd, że obowiązki obrońcy wyznaczonego z urzędu trwają do prawomocnego zakończenia postępowania. Za słusznością tego poglądu przemawia gramatyczna wykładnia art. 75 § 2 k.p.k. oraz wykładnia art. 464 k.p.k., z którego wynika, że wniosek o doręczeniu orzeczenia może zgłosić strona w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia. Strona korzystająca z pomocy adwokata wyznaczonego z urzędu w postępowaniu jurysdykcyjnym powinna zgłosić taki wniosek o wyznaczenie adwokata z urzędu do opracowania i podpisania kasacji.

Wykładowcy szczególnie mocno wskazywali na dyspozycję art. 473a k.p.k., który to przepis stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym tylko w razie stwierdzenia uchybień wymienionych w art. 388. Przepis ten nakłada na adwokata obowiązek szczególnej staranności do przedstawienia w kasacji wszystkich zarzutów związanych z rażącym naruszeniem prawa (nie stanowiących uchybień z art. 388 k.p.k.), albowiem Sąd Najwyższy uchybień pominiętych

(przeoczonych) w pisemnej kasacji, nie będzie mógł uwzględnić z urzędu.

Wszyscy uczestnicy otrzymali po jednym egzemplarzu Państwa i Prawa (zeszyt 1 na rok 1996), w którym opublikowany został krótki komentarz na temat kasacji o postępowaniu karnym, opracowany przez trzech sędziów Sądu Najwyższego prof. Zbigniewa Dodę, prof. Jana Grajewskiego, prof. Andrzeja Marcinkowskiego. Bardzo ciekawym „przerywnik” stanowiło spotkanie z prokuratorem amerykańskim Stev'em Baczyńskim, konsultantem ds. reformy prawa karnego w Ministerstwie Sprawiedliwości i Kancelarii Sejmu.

Prowadzący symposium, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Czesław Jaworski, serdecznie podziękował wszystkim wykładowcom, a przede wszystkim Sędziom Sądu Najwyższego, którzy przez wiele godzin z wielkim talentem i zaangażowaniem przekazywali swoją wiedzę i doświadczenie.

Czesław Jaworski

► 28 lutego 1996 r. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w pełnym składzie złożyło wizytę nowo powołanemu Ministrowi Sprawiedliwości profesorowi dr. hab. Leszkowi Kubickiemu.

Wizyta miała charakter zarówno kurtuazyjny jak i roboczy. W spotkaniu uczestniczył Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości dr Bohdan Zdziennicki oraz przedstawiciele Gabinetu Ministra.

Po omówieniu problematyki związanej z nowelizacją ustawy Prawo o adwokaturze, radcach prawnych i innych ustaw uznano za konieczne przyspieszenie prac legislacyjnych, w szczególności w związku z wejściem w życie 1 lipca 1996 r. znowelizowanego przepisu art. 87 k.p.c.

Wymieniono poglądy na temat funkcjonowania zagranicznych firm w Polsce na tle proponowanej nowelizacji ustawy o spółkach zagranicznych oraz nowelizacji ustaw o adwokaturze i radcach prawnych. Propozycje zawarte w projekcie ustawy o adwokaturze i radcach prawnych odpowiadają podstawowym standardom europejskim i zabezpieczają polski rynek przed działalnością firm wzbudzającą uzasadnione zastrzeżenie.

Członkowie Prezydium NRA postulowali pilną potrzebę urealnienia taksy adwokackiej, w szczególności w odniesieniu do obron w sprawach karnych, zasądzenia w sprawach cywilnych kwot naliczonego podatku VAT w ramach kosztów zastępstwa, a także podwyższenia stawek zasądzanych przez sądy za obrony z urzędu.

Kierownictwo resortu sprawiedliwości zostało poinformowane o dalszym zwiększeniu się ilości spraw z urzędu, wynikającej w znacznej mierze z braku należytej kontroli ze strony sądów uprawnień do korzystania z obrońcy lub pełnomocnika z urzędu. Wskazali również na inicjatywy ze strony rad okręgowych zmierzające do ograniczenia liczby obron z urzędu w ramach dotychczasowej praktyki opartej na uchwałach Sądu Najwyższego dot. art. 70 § 1 pkt 2 k.p.k.

Delegacja Prezydium NRA przedstawiła swoje spostrzeżenia wynikające z działalności resortu w sprawach wpisów na listę adwokatów, podkreślając moc obowiązującą uchwały NRA z 6 grudnia 1984 r. oraz ustawowe uprawnienia do badania rękopisów.

Uzgodniono stanowisko, że decyzje samorządu winny być wszechstronnie i szczegółowo uzasadniane.

Przebieg spotkania wykazał znaczną zbieżność poglądów, wzajemne zrozumienie i zamiar współpracy w dążeniu do rozwiązywania problemów bieżących.

Andrzej W. Konopka

Sprawozdanie z udziału w paryskich uroczystościach Rentrée du Barreau 16–19 listopada 1995 r.

Jak w latach poprzednich – Paryska Izba Adwokacka zaprosiła przedstawiciela NRA na doroczne uroczystości inauguracji roku sądowego i zamknięcie poprzedniego roku szkoleniowego (Rentrée du Barreau de Paris et Conference du Stage).

Uroczystości odbyły się w dniach 16–19 listopada 1995 r. w Galerie Harley Pałacu Sprawiedliwości. Przybyło na nie ok. 1000 osób, wśród których przeważali adwokaci paryscy, ale pojawili się zwyczajowo Minister Sprawiedliwości – Jacques Toubon, przedstawiciele paryskiego wymiaru sprawiedliwości, ok. 200 przedstawicieli zaprzyjaźnionych izb adwokackich całego świata oraz Prezydenci europejskich i światowych organizacji adwokackich (m.in. IBA, UIA, Fed. Europ. Izb Adwok., CCBE).

Zebranych powitał ustępujący dziekan (bâtonnier) Paryskiej Izby J. R. Farthouat. Po nim życzenia owocnej działalności złożyła Izbie – Prezydent American Bar Association pani Roberta Cooper Ramo.

Minister Sprawiedliwości Toubon omówił akcje podjęte przez resort a mające usprawnić prace wymiaru sprawiedliwości. Do nich Minister